

— dublat de unul pe verticala istoriei, ceea ce permite urmărirea etapelor evolutive ale străvechiului meșteșug al ceramicii.

De fapt, textul are, în cazul cărții de față, credem noi, rolul de susținere a bogatei ilustrații, grăitoare asupra tuturor razelor de lucru, cu accent în plus pus pe cuptoare și modalitățile de ardere. Cele 127 de desene și fotografii nu numai că susțin comparațiile în timp dar și fac lucrarea deosebit de accesibilă.

În concluzie, un volum de ținută științifică și grafică indiscutabilă, scrisă într-o limbă de circulație internațională, care și-a propus și nu ne îndoim că va reuși, să impună un important aspect al civilizației românești în conștiința altor țări, capitol la care cultura românească, în general, rămâne încă deficitară.

BARBU ȘTEFANESCU

MUZEUL ETNOGRAFIC BRAȘOV. GHID, Brașov, f.a., 114 p.

Atunci când ne gândim la un ghid de muzeu, avem în față acel instrument cu caracter publicitar pus la dispoziția vizitatorului. Ceea ce ne propune însă colectivul Muzeului Etnografic Brașov este mai mult decât atât, pentru că, așa cum afirmă Ligia Fulga, semnatara „Cuvântului înainte”, lucrarea „împrumută criteriile de exigență proprii catalogului de muzeu, cu efect asupra calității de performanță a publicației”.

Certificatul de calitate al lucrării este conferit deopotrivă de ținuta științifică și de ținuta sa grafică. Stilul sobru, chiar lapidar, lasă să vorbească mai mult ilustrațiile (dintre care multe color) și prezentările grafice, toate de foarte bună calitate.

Din punct de vedere tematic, volumul își propune să prezinte către publicul larg și deopotrivă, către specialiști, zestrea etnografică a județului Brașov, expresie a multiplelor interferențe ale fluxurilor de civilizație dinspre unități spațiale diferite, dintre etnii diferite.

Lucrarea este structurată pe patru secțiuni, corespunzătoare a patru unități muzeale, fiecare cu individualitatea sa distinctă, conferită de specificitatea etnografică, de ambientul arhitectural, de componența colecțiilor.

Prima secțiune este dedicată Expoziției permanente a Muzeului Județean Brașov, după un scurt istoric al instituției, facem cunoștință cu principalele genuri de obiecte reprezentate în colecții: mobilier țărănesc sau de influență urbană (pictat), obiecte legate de meșteșugul general răspândit al țesutului, broderia săsească, costumul de sărbătoare și ceremonial, ceramica decorativă ca semn al prestigiului social, icoanele pe sticlă, sticlăria de uz comun.

Un pronunțat caracter de nouitate aduce în peisajul muzeelor de etnografie românești materializarea ideii de amenajare a unui muzeu al civilizației urbane dezvoltată în Brașovul medieval, pe care ne-o propune cea de-a doua secțiune a ghidului. Muzeul va fi adăpostit într-unul din momentele reprezentative, restaurat în ideea reconstituirii „atmosferei cotidiene a Brașovului medieval”. Muzeul se vrea o chintesență a înfloritoarei civilizații urbane dezvoltată de-a lungul vremii în Brașov, în care, alături de reconstituirea unei farmacii, să se regăsească și alte mărturii ale prosperului centru meșteșugăresc și comercial care a fost Brașovul, mărturii cu privire la activitatea breslelor blănarilor și cojocarilor, argintarilor, lădarilor — a căror producție a impus „moda” lăzilor brașovenești — a găitănarilor din Schei, a negustorilor, a târgului, a hanurilor. Ingenioasă ni se pare apoi ideea de a pune în dialog costumele reprezentative pentru două segmente importante ale societății brașovene: patriciatul săsesc și populația românească din Schei.

Secțiunea a treia a ghidului este dedicată Muzeului etnografic din Săcele. axat pe prezentarea specificului pastoral al grupului de sate de „mocani”. După ce vizitatorul este familiarizat — succint — cu aspectul fizic și portul mocanilor seceleni, accentul cade, firesc, asupra transumanței cu modalitățile specifice de asociere, cu zona largă străbătută în drumurile anuale, cu problema inventarului stâniei și a prelucrării lactatelor; ocupația preponderent pastorală a condus la dezvoltarea unei înfloritoare industrii casnice textile legată de prelucrarea lânii,

dar și de confecționarea maramelor de borangic, produse cu secelenii care alimentau, ritmic, piața Brașovului.

Secțiunea dedicată Muzeului etnografic din Rupea — a IV-a în economia ghidului, — surprinde, și ea, legătura strânsă și trainică dintre om și pământ, pentru a stăruii apoi asupra producției de ceramică, a celei de mobilier, asupra amenajării interiorului, asupra câtorva aspecte privind portul popular, asupra specificului etnografic al celor 24 sate săsești din zonă, asupra impactului vecinătății secuilor etc.

Ghidul se adresează deopotrivă și vizitatorului străin prin amplele rezumate în limbile germană, engleză și franceză.

Summa summarum, ghidul pe care ni-l propun colegii brașoveni reprezintă mai mult decât un util și necesar instrument de lucru; el reușește să redea o multiple a Brașovului, bine pusă în valoare sub raport muzeografic.

BARBU ȘTEFĂNESCU